

Kaupunginvaltuusto

27.02.2023

Aika 27.02.2023 klo 18:00 - 19:18**Paikka** Kaupungintalo, 9. kerros, valtuustosali**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 15	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 16	Pöytäkirjan tarkastus	5
§ 17	Arviointikertomus 2021 / Lautakuntien vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin	6
§ 18	Kemin kaupungin kotouttamissuunnitelma 2023-2024	42
§ 19	Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite suojasta matkailijoille rautatieasemalla	44
§ 20	Ritva Aheinen 50 vuotta valtuutettuna	46
§ 21	Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite maksuttomista liikuntapalveluista omaishoitajille Kemin kaupungin omistamissa tiloissa	47
§ 22	Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite Someturva-palvelun käyttöönotosta Kemin koululaisille ja koulun työntekijöille	48
§ 23	Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite kaupungin valmiussuunnitelman päivittämisestä	50
§ 24	Valtuutettu Harri Pullolan ja kolmen muun valtuutetun aloite liikennevalojen ohjauksen kehittämisestä sujuvammaksi	53

Kaupunginvaltuusto

27.02.2023

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Aheinen Ritva	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Alamommo Jaakko	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Auvinen Sari	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Ekorre Sari	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Hanhisuanto Kari	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Heiskanen Päivi	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Helske Kalle	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Herrala Jukka	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Huusko Kalle	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Hyötylä Pirita	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Härkönen Heikki	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Ikäläinen Jukka	18:00 - 19:18	Valtuuston 3. vpj.	
	Järvelä Viivi	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Kalasniemi Jani	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Keskikallio Raimo	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Kettunen Matti	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Koivulehto Mikko	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Koskela Päivi	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Kourula Tuire	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Kumpulainen Tytti	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Kunnari Jukka	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Laitila Minna	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Laitinen Marja-Leena	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Lescelius Marko	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Miettunen Ulla	18:00 - 19:18	Valtuuston 2. vpj.	
	Moisio Jani	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Mustafi Albana	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Mäkinen Tuula	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Määttä Joni	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Nevala James	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Pasoja Jouko	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Peurasaari Hannu	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Pullola Harri	18:00 - 19:18	Jäsen	
	Puro Juha	18:00 - 19:18	Jäsen	
Tervahauta Aimo	18:00 - 19:18	Jäsen		
Tiitinen Pekka	18:00 - 19:18	Jäsen		
Vahtola Iida	18:00 - 19:18	Jäsen		
Viitala Reijo	18:00 - 19:18	Valtuuston pj.		
Zerni Sami	18:00 - 19:18	Jäsen		
Koskela Iina	18:00 - 19:18	Varajäsen		
Pasanen Antti	18:00 - 19:18	Varajäsen		
Pyykkö Aki	18:00 - 19:18	Varajäsen		
Stark Reijo	18:00 - 19:18	Varajäsen		
Ketola Arja	18:00 - 19:18	Edustaja, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto		
Kinnunen Jami	18:00 - 19:18	Edustaja, nuorisovaltuusto		
Muu	Grönvall Mika	18:00 - 19:18	Ympäristöjohtaja	
	Heberg Katri	18:00 - 19:18	Taluspäällikkö	
	Heikka Kimmo	18:00 - 19:18	Elinvoimajohtaja	
	Koskela Jani	18:00 - 19:18	Henkilöstöpäällikkö	
	Ruotsalainen Matti	18:00 - 19:18	Kaupunginjohtaja	
	Salmela Essi	18:00 - 19:18	Kaupunginjuristi	
	Vilén Jukka	18:00 - 19:18	Hallinto- ja kehitysjohtaja, sihteeri	
	Laapotti Timo	18:00 - 19:18	ICT-asiantuntija, kokouksen tekninen tuki	
Kinnunen Eija	18:00 - 18:55	Projektipäällikkö		

Poissa Anttila Mikko
Jestilä Teija
Tuokila Eero
Väyrynen Paavo
Rauvala Kaisa

Allekirjoitukset

Reijo Viitala
puheenjohtaja

Jukka Vilén
sihteeri

Käsitellyt asiat

15 - 24 §

Pöytäkirjan tarkastus

Viivi Järvelä
pöytäkirjantarkastaja

Jani Kalasniemi
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä
Yleisessä tietoverkossa

Todistaa

Kaupunginvaltuusto

§ 15

27.02.2023

Laillisuus ja päätösvaltaisuus**Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 15**

Kutsu valtuuston kokoukseen on julkaistu yleisessä tietoverkossa 22.2.2023 sekä Lounais Lappi -lehdessä 23.2.2023 eli neljä päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu ja esityslista on toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille 23.2.2023 eli hallintosäännön 102 § ja 103 § mukaisesti.

Seuraavat valtuutetut ovat ilmoittaneet olevansa estyneitä saapumasta valtuuston kokoukseen, minkä johdosta kokoukseen on kutsuttu varajäsen:

Esteen ilmoittanut:

Eero Tuokila
Paavo Väyrynen
Teija Jestilä
Mikko Anttila

Kutsuttu varajäsen:

Antti Pasanen
Aki Pyykkö
Reijo Stark
Iina Koskela
Raija Haapa, estynyt

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Valtuutettujen läsnäolo todettiin sähköisesti. Osallistujalista on **liitteenä**.

Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginvaltuusto

§ 16

27.02.2023

Pöytäkirjan tarkastus**Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 16**

Julkisessa kokouskutsussa on ilmoitettu, että **pöytäkirja** on yleisön nähtävänä **yleisessä tietoverkossa** perjantaina **3.3.2023**.

Pöytäkirjan tulee olla tarkastettu ja sähköisesti allekirjoitettu torstaina 2.3.2023 klo 15.00 mennessä.

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Viivi Järvelä ja Jani Kalasniemi, varalle Raimo Keskikallio ja Matti Kettunen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Viivi Järvelä ja Jani Kalasniemi, varalle Raimo Keskikallio ja Matti Kettunen.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Arviointikertomus 2021 / Lautakuntien vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Tarkastuslautakunta 04.05.2022 § 30

Valmistelu

kaupunginlakimies Eerika Pekkala p. 040 637 2486

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Esittelijä

Kaupunginlakimies Eerika Pekkala

Päätösehdotus

Lautakunta keskustelee arviointikertomuksen laadintaan, aihe-alueisiin ja toteutukseen liittyvistä asioista. Aletaan laatia vuoden 2021 arviointikertomusta vuoden 2021 talousarvioon ja tilinpäätökseen,

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

lautakunnan kokouksissa käsiteltyihin asioihin, tilintarkastajan raportteihin sekä edellä olevaan perustuen.

Päätös

Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat tehneet kokousten kuulemisista muistiinpanoja, joten jokaisen jäsenen tulisi olla omalta osaltaan aktiivisesti mukana työstämässä arviointikertomusta. Omia kommentteja ja lausuntoja voi täydentää One Drivessä olevaan tiedostoon 11.5 mennessä, jotta ne ehditään työstämään ennen seuraava kokousta, 18.5.2022.

Tarkastuslautakunta 18.05.2022 § 36**Valmistelu**

kaupunginlakimies Eerika Pekkala

Lautakunnan jäsenten on tullut toimittaa kommentit vastuualueistaan lautakunnan sihteerille. Käydään vastuualueiden kommentoinnit lävitse ja jatketaan arviointikertomuksen laadintaa.

Esittelijä

Kaupunginlakimies Eerika Pekkala

Päätösehdotus

Jatketaan arviointikertomuksen laadintaa.

Päätös

Jatkettiin arviointikertomuksen laadintaa.

Tarkastuslautakunta 25.05.2022 § 42**Valmistelu**

Kaupunginlakimies Eerika Pekkala

Tarkastuslautakunta on työstänyt Arviointikertomusta 4.5.2022 ja 18.5.2022 kokouksissan. Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat tehneet työohjelman mukaisista kuulemisista muistiinpanoja, joten jokaisen jäsenen tulisi olla omalta osaltaan aktiivisesti mukana työstämässä arviointikertomusta. Jatketaan vielä arviointikertomuksen laadintaa ja täydennetään lautakunnan jäsenten havaintoja kertomukseen.

Esittelijä

Kaupunginlakimies Eerika Pekkala

Päätösehdotus

Jatketaan arviointikertomuksen laadintaa.

Päätös

Sari Eilittä poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 16.12.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Jatkettiin arviointikertomuksen laadintaa.

Tarkastuslautakunta 31.05.2022 § 46

Valmistelu

Kaupunkitarkastaja Atte Karjalainen

Tarkastuslautakunta on työstänyt Arviointikertomusta 4.5.2022, 18.5.2022 ja 25.5.2022 kokouksissaan. Jatketaan vielä arviointikertomuksen laadintaa ja täydennetään lautakunnan jäsenten havaintoja kertomukseen.

Arviointikertomus tulee saada nyt valmiiksi.

Esittelijä

Kaupunkitarkastaja Atte Karjalainen

Päätösehdotus

Työstetään arviointikertomus tekstien osalta valmiiksi. Tarkastuslautakunnan sihteeri tekee valmiiseen arviointikertomukseen tarvittavat stilisoinnit.

Päätös

Työstettiin arviointikertomus tekstien osalta valmiiksi. Tarkastuslautakunnan sihteeri tekee valmiiseen arviointikertomukseen tarvittavat stilisoinnit. Tarkastuslautakunta saattaa arviointikertomuksen valtuuston tietoon ja toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto 13.06.2022 § 48

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee arviointikertomuksen 2021 tiedoksi ja pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta.

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi arviointikertomuksen 2021 tiedoksi ja pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta.

Kaupunginhallitus 20.6.2022 § 216

Ehdotus KJ Ruotsalainen:

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn **19.9.2022 mennessä. Kaupunginhallituksen odotetaan ottavan kantaa kattavasti koko arviointikertomuksen sisältöön** tulosalueiden kannanottojen lisäksi. Vastaukset pyydetään seuraavasti:

Elinvoimalautakunta (Tekninen lautakunta, kaavoitus- ja tonttiasiat & ympäristöjaosto):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää erityisesti äkillisen rakennemuutoksen kanssa työskennelleitä nopeasta reagoinnista ja tuloksellisesta yhteistyöstä alueen muiden kuntien ja toimijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimivan ja kaikki kuntalaiset hyvin tavoitettava tiedottaminen on haastavaa. Se on myös poikkihallinnollista ja tukee onnistuessaan kaikkia osapuolia.

Esteettömyys ja saavutettavuus liittyvät vahvasti myös elinvoimalautakunnan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toivoo investointisuunnitelmaa tehtäessä arvioitavan erityisesti kaupunkistrategian Sujuva arki -päämäärä huomioiden.

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat olleet useissa tehdyissä toimenpiteissä tavoitteena, silti erityisesti ikäihmisille tarjoutuissa palveluissa on paljon huomioitavaa niiden osalta. Tarkastuslautakunta toteaa, että esimerkiksi selkokieliisyys, aistivammaisten huomioiminen, liikuntavammaisten kuuleminen erilaisissa tilasuunniteluissa lisäisi kaikkien kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Millaisiin toimenpiteisiin lautakunta on näiltä osin ryhtynyt ja millaisia suunnitelmia on tulevaisuuden palveluiden kehittämisessä otettu huomioon?

Hyvinvointilautakunta (Koulutuslautakunta ja kulttuurilautakunta) ja kaupunginhallitus::

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota hyvinvointitoimialan kokouspöytäkirjoissa erityisesti lasten- ja nuorten pahoinvoinnin huolestuttavaan tilanteeseen. Yhä nuoremmat lapset voivat huonosti. Tämä näkyy niin kouluissa kuin myöskin yleisesti, yleisenä nuorten pahoinvointina lieveilmiöineen. Perusopetukseen oli tarvetta lisätä Hepolan koululle kuntouttavan opetuksen ryhmä 1-3 luokan oppilaille lukuvuodeksi 2021-2022.

Tarkastuslautakunta pyytää hyvinvointilautakunnalta ja kaupunginhallitukselta selvitystä, millaisiin toimiin nykyisessä

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

taloudellisessa tilanteessa on mahdollista ryhtyä nuorten ja lasten hyvinvoinnin parantamiseksi. Miten kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat mahdollisuuteen parantaa nuorten ja lasten hyvinvointia?

Onko hyvinvointilautakunta ja kaupunginhallitus arvioineet millaisia kustannuksia syntyy, kun lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa. Onko henkilöstöresursseissa huomioitu riittävästi nuorten lisääntyneet pahoinvointi?

Perusturvalautakunta (Sosiaali- ja terveyslautakunta):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Koronan aiheuttama poikkeustila on työllistänyt terveydenhuollon henkilöstöä vuoden aikana.

Onko kartoitettu henkilöstön työtaakkaa ja jaksamista vuoden 2021 aikana? Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, miten perusturvalautakunta on varautunut sijaisten saatavuuteen loma-aikoina?

Ympäristölautakunta (Tekninen lautakunta):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristötoimiala on pyrkinyt ottamaan kiitettävästi huomioon kaupunginvaltuuston asettamat strategiset päämäärät huomioiden kaupungin asukkaiden tarpeet ja kaupungin heikon taloustilanteen.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota korjausvelkahankkeiden seurannan sisältöön, keston sekä seurannasta tiedottamiseen.

Miten ostopalveluiden laadunseuranta on järjestetty? Onko esimerkiksi käyttäjien palautteen antamiseen sujuvat reitit, ja mitä muita keinoja laadun valvontaan on mahdollisesti käytettävissä?

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Päätös Kaupunginhallitus päätti edellä mainituista toimenpiteistä.

Arviointikertomus 2021/Elinvoimalautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Elinvoimalautakunta 21.09.2022

Valmistelu

Elinvoimajohtaja Mervi Nikander, puh. 040 480 1067
kaupungeingeodeetti Paulus Rantajärvi, elinkeinopäällikkö Hanna Alila,
työllisyyspäällikkö Riitta Hakala, kaavoitusarkkitehti Saija Alakare

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä.

Elinvoimalautakunta (Tekninen lautakunta, kaavoitus- ja tonttiasiat & ympäristöjaosto):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää erityisesti äkillisen rakennemuutoksen kanssa työskennelleitä nopeasta reagoinnista ja tuloksellisesta yhteistyöstä alueen muiden kuntien ja toimijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimivan ja kaikki kuntalaiset hyvin tavoitettava tiedottaminen on haastavaa. Se on myös poikkihallinnollista ja tukee onnistuessaan kaikkia osapuolia.

Esteettömyys ja saavutettavuus liittyvät vahvasti myös elinvoimalautakunnan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toivoo investointisuunnitelmaa tehtäessä arvioitavan erityisesti kaupunkistrategian Sujuva arki -päämäärä huomioiden.

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat olleet useissa tehdyissä toimenpiteissä tavoitteena, silti erityisesti ikäihmisille tarjotuissa palveluissa on paljon huomioitavaa niiden osalta. Tarkastuslautakunta toteaa, että esimerkiksi selkokieliisyys, aistivammainen huomioiminen, liikuntavammaisten kuuleminen erilaisissa tilasuunniteluissa lisäksi

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

kaikkien kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Millaisiin toimenpiteisiin lautakunta on näiltä osin ryhtynyt ja millaisia suunnitelmia on tulevaisuuden palveluiden kehittämisessä otettu huomioon?

Vastaus:

Kaavoituksella ohjataan toimintojen sijoittelua. Alueiden ja rakennusten tarkempi suunnittelu ja toteuttaminen tapahtuu myöhemmässä vaiheessa muiden tahojen toimesta.

Kaavoituksella pyritään aina toimintojen tarkoituksenmukaiseen sijoitteluun siten, että kulkuyhteydet ovat toimivat ja palvelut ovat hyvin saavutettavissa.

Kemin joukkoliikenneyhteydet ovat rajalliset.

Kuntalaisten osallistamisen suhteen kaavoitus on pyrkinyt lähestymään kuntalaisia aiempaa aktiivisemmin muun muassa sosiaalisen median kautta. Kaupungin omien kaavatöiden osalta nähtävilläpitoaineistojen yhteyteen on laadittu myös videoidut kaavaesittelyt. Kaavoituksen tavoitteena on suunnitella viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa.

Elinvoimatoimialan viestinnässä pyritään jatkossa huomioimaan yhä paremmin saavutettavuus.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat: Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan

Vastaus:

Elinvoimatoimialalla pyritään reagoimaan nopeasti henkilöstöön liittyviin tilanteisiin. Toimialalla noudatetaan aktiivisen tuen ja varhaisen puuttumisen malleja. Esihenkilöt käyvät säännöllisesti kehityskeskustelut

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

tulosalueillaan. Viikko- ja tiimipalaverit ym. mahdollistavat säännöllisen vuorovaikutuksen ja viestinnän henkilöstön kesken.

Esittelijä Elinvoimajohtaja Mervi Nikander

Päätösehdotus Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin.

Tarkastetaan pykälä kokouksessa.

Päätös Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin seuraavin muutoksin: Elinvoimatoimialan viestinnässä huomioidaan yhä paremmin saavutettavuus. Elinvoimatoimialalla reagoidaan nopeasti henkilöstöön liittyviin tilanteisiin. Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Arviointikertomus 2021/Hyvinvointilautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Hyvinvointilautakunta 25.08.2022 § 112

Valmistelu Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 04007418946, johtava rehtori Piia Hulkkonen, varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Maunu

Kaupunginhallitus on pyytänyt tarkastuslautakunnan kysymyksiin hyvinvointilautakunnan vastaukset 19.9.2022 kaupunginhallituksen käsittelyyn mennessä. Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Hyvinvointilautakunta (koulutuslautakunta ja kulttuurilautakunta) ja kaupunginhallitus:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota hyvinvointitoimialan kokouspöytäkirjoissa erityisesti lasten- ja nuorten pahoinvoinnin huolestuttavaan tilanteeseen. Yhä nuoremmat lapset voivat huonosti. Tämä näkyy niin kouluissa kuin myöskin yleisesti, yleisenä nuorten pahoinvointina lieveilmiöineen. Perusopetukseen oli tarvetta lisätä Hepolan koululle kuntouttavan opetuksen ryhmä 1-3 luokan oppilaille lukuvuodeksi 2021-2022.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Tarkastuslautakunta pyytää hyvinvointilautakunnalta ja kaupunginhallitukselta selvitystä, millaisiin toimiin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on mahdollista ryhtyä nuorten ja lasten hyvinvoinnin parantamiseksi. Miten kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat mahdollisuuteen parantaa nuorten ja lasten hyvinvointia?

Onko hyvinvointilautakunta ja kaupunginhallitus arvioineet millaisia kustannuksia syntyy, kun lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa. Onko henkilöstöresursseissa huomioitu riittävästi nuorten lisääntyneen pahoinvointi?

Vastaus:

Lasten ja nuorten moninaisen tuen tarve on lisääntynyt. Korona-aika on ollut haasteellista sekä perheille että palvelujen järjestäjille. Useiden palvelujen rajoitettu tuotanto, yksikköjen sulkeminen sekä nopealla aikataululla organisoitu etäopetus ovat olleet kaikille osallisille uusia ja kokemattomia tapahtumaketjuja. Nämä ovat vaatineet sekä yksilö- että yhteisötasolla uudenlaisia tapoja selviytyä. Lasten ja nuorten osalta tukitoimia on ollut mahdollista järjestää myös myönnettyjen erityisavustusten turvin. Pääsääntöisesti erityisavustuksella voidaan palkata lisähenkilöstöä tukemaan lasten ja nuorten oppimista ja kasvamista sekä lisäämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Oppimisen tukea vahvistetaan palkkaamalla hankerahalla resurssiopettajia ja koulunkäynninohjaajia sekä lisäämällä erityisopettajien konsultatiivista työtä. Hyvinvointitoimiala on onnistunut saamaan hankeavustusta, jonka turvin toimialalle on palkattu lisää työntekijöitä lasten ja nuorten tukemiseen.

Varhaiskasvatuksessa toiminta kohdentuu ennaltaehkäisevään toimintaan, arjen kaikissa toiminnoissa. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu lasten kanssa on aloitettu jokaisessa ryhmässä. TUIKKU-hankkeen myötä on saatu lisää tietoa käytännön työhön. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu on olennaisena osana myös toimintakautena 2022-23.

Henkilöstöä on koulutettu Lapset Puheeksi – menetelmään. Menetelmää käytetään huoltajien ja henkilöstön välisissä keskusteluissa jokaisen varhaiskasvatuksessa aloittavan lapsen/perheen kanssa.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtion erityisavustuksia, joilla on palkattu lisähenkilöstöä. Hankerahoitus kohdentuu lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen, toimintamallien kehittämiseen sekä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Varhaiskasvatukseen on tullut lakimuutos lapselle annettavan tuen osalta 1.8.2022. Henkilöstöä on koulutettu Tukea tuen järjestäjille - kehittämisyhmän avulla. Varhaiskasvatukseen on tekeillä toimintamalli tuen järjestämiseksi lukuvuodelle 2022-2023.

Perusopetuksessa on käynnistetty / toteutettu monenlaisia konkreettisia toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Koulujen yhteinen kehittämistyö aloitettiin lv. 2021-2022. Kehittämistyötä jatketaan lukuvuonna 2022–2023 jalkauttamalla laadittuja toimintamalleja, suunnitelmia ja yhteisiä hyviä käytäntöjä arkeen mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisesta, yleisen tuen vahvistamisesta ja lukutaidon ja -innon vahvistamisesta. Perusopetuksen ja lukion yhteinen vesokoulutus järjestettiin 9.8.2022 yleisen tuen käytänteistä. Hankerahoituksella on saatu palkattua yläkoulujen yhteinen lukuresurssiopettaja sekä maahanmuuttajaoppilaiden tukeen lukuresurssiopettaja sekä valmistavan opetuksen ryhmiin koulunkäynninohjaajat.

Oppilashuollon Kehittäjäkuraattoritoiminta -hanke kohdennetaan syksyllä 2022 esi- ja alkuopetukseen ja varhaiseen tukeen. Koulunuorisotyö toteutuu kaikilla yhteinäiskouluilla ja lukiolla. Toimintaan pyritään saamaan lisää resurssia, jotta koulunuorisotyötä saataisiin kaikille kouluille.

Kemin kaupungin HARLIKUS eli harrastussuunnitelman ja liikunta- ja kulttuurikasvatussuunnitelman hyödyntämistä korostetaan ja tehostetaan; systemaattinen suunnitelman käyttöönotto kaikissa kouluissa kehittämisryhmien työhön liittyen lukuvuonna 2022–2023.

Harrastusten jäänmurtaja – hanke jatkuu lukuvuonna 2022–2023. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa kemiläisille lapselle ja nuorelle maksuton ja mieluisa harrastus osana turvallista koulupäivää. Hanke on suunnattu erityisesti lapsille ja nuorille, joilla ei ole harrastusta. Harrastukset valitaan ja toteutetaan lasten ja nuorten kuulemisesta saatujen tietojen pohjalta. Lukuvuonna 2021–2022 harrastekerhoihin osallistuu reilu 200 oppilasta. Ensi lukuvuonna järjestetään noin 50

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

lukuvuoden kestävää kerhoa koulupäivän yhteydessä. Hankerahalla on palkattu koulujen yhteinen harrastekerho-ohjaaja.

Koulujen muu kerhotoiminta toteutetaan Kemin kerhot pyörivät - hankerahoituksella, joka mahdollistaa mm. PT-toiminnan kaikilla yläkouluilla. Personal trainer (PT) toimii peruskoulussa ensisijaisesti oppilaiden kuntovalmentajana, liikuntakaverina ja ryhmäohjaajana. Hän opastaa nuoria vahvistamaan liikuntataitoja ja lisäämään liikunta-aktiivisuutta sekä kannustaa ja ohjaa elintapojen muutoksessa. Toiminnalla on myös myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten kaverisuhteisiin.

Kaikissa peruskouluissa käynnistyy välkkäritoiminta, jonka ideana on, että koulutetut välkkärioppilaat suunnittelevat ja ohjaavat toisille oppilaille välituntitoimintaa. Välkkäri-koulutus on elokuussa 2022 ja toimintaa toteutetaan lukuvuonna 2022-2023 välkkäritoiminnasta vastaavien ohjaavien opettajien johdolla.

Hepolan, Sauvosaren ja Karihaaran koulut palkittiin keväällä 2022 500€ välituntivälinepaketilla Kiusaamatta paras-kampanjassa käytänteistään kiusaamisen ehkäisyssä ja käsittelyssä. Oppilaiden toivomia piha/ välituntivälineitä on voitu hankkia myös vanhempainyhdistysten tuella.

Oppilasurheilun toiminta aloitetaan korona-ajan jälkeen liikuntavastaavan ja koulujen liikuntavastaavien toimesta.

Koulumatkaliikkumiseen kannustetaan ja selvitetään mm. 5-luokkalaisten pyöräkisan uudelleen aktivoimista (jäänyt koronan vuoksi kahtena lukuvuonna pitämättä). Ulkoluokkatoimintaan (liikuntaa ja oppimista lähiluonnossa/ ympäristössä) kannustetaan opettajien kouluttautumisen kautta.

Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen tullaan laatimaan Kemin perusopetuksen yhteinen toimintamalli. Kouluilla järjestetään ja ideoidaan yhdessä oppilaiden kanssa erilaisia teemaviikkoja, tapahtumia, liikuntailtapäiviä/hyvinvointipäiviä lukuvuoden aikana. Viime lukuvuonna järjestettiin mm. Be active ja Jope, minä tuen -hyvinvointikampanjat yläkoululaisille ja lukion opiskelijoille. Tavoitteena on kiinnittää erityistä huomiota uneen, ravintoon, liikkumiseen ja sosiaalisiin suhteisiin.

Lukiolla on tehty/ käynnistetty useita toimenpiteitä nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi: 16.3.2022 kaikille opiskelijoille pidettiin ryhmänohjaus,

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

jossa esiteltiin lukion keskeiset kouluterveyskyselyn tulokset ja valtakunnallisia tuloksia. Sen jälkeen opiskelijat vastasivat koulun laatimaan Google Forms -kyselyyn, jossa he esittivät ideoita ja toiveita siitä, mitä lukiolla voitaisiin tehdä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Opiskeluhoitotyöryhmä, opiskelijakunnan hallitus ja opettajakunta suunnittelivat yhdessä opiskelijoiden vastausten pohjalta toimenpiteitä lukuvuodelle 2022-2023.

Loppukevään 2022 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota opiskelutaitojen ohjaukseen kursseilla. Ryhmäohjauksessa 20.4.2022 käsiteltiin opiskelutaitoja ja harjoiteltiin opintojen suunnittelua. Opiskelussa kiinnitetään huomiota myös tehtävien määrään ja rytmitykseen, jotta kaikki isot arvioitavat työt eivät painottuisi jakson loppuun ja arviointiviikolle. Erityisopettaja on viikoittain mukana oppimispajassa, jossa annetaan tukiopetusta.

Lukiossa on useita liikunnallisia koko koulun tapahtumia, kuten opettajien ja opiskelijoiden norsupalloturnaus, ykkösten ja kakkosten pesäpalloturnaus ja pingisturnaus. Hyvinvoinnin teemoja pidetään esillä, esim. keskiviikkoisin opiskelijoille tarjotaan ohjattu mindfulness-vartti liikuntasalissa ja opiskelijoiden mielenterveyspäivä 13.4. huomioitiin. Lukio osallistui Jope, minä tuen -kampanjaan.

Hyvinvointi ja oppimisen taidot ovat lukiolla lukuvuoden 2022-2023 painopistealue. Monet ongelmat helpottuvat, kun perusasiat ovat kunnossa: nukutaan riittävästi, syödään säännöllisesti, harrastetaan liikuntaa, ruutuaika on kohtuullista ja ajankäyttö on hallussa. Lukuvuoden alussa toteutamme koko koulun hyvinvointipäivän, jossa on luentoja ja työpajoja sekä harrastusesittelyjä / -kokeiluja. Lisäksi tarjotaan ohjattua harrastustoimintaa opiskelijatoiveiden pohjalta.

Nuorisolle kohdennettuja aktiviteettimahdollisuuksia on lisätty keskeisellä kaupunkialueella; sekä nuorisotila Huvikumpu että skeittiparkki. Vuoden 2022 osallistavan budjetoinnin määrärahasta 20 000 euroa myönnettiin keskustan nuorisotilalle kulttuurin ja liikunnan lisäämiseksi sekä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Määrärahan käyttö valmisteltiin yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa. Lisäksi määrärahasta osoitettiin 10 000 euroa frisbeegolfolosuhteiden parantamiseen. **Nuorisotyöhön** on myös pysytty rekrytoimaan henkilöstöä. Vaikka kaupungin taloustilanne on haasteellinen, olemme järjestelleet toimintoja uudelleen ja tarkastelemme edelleen laajasti sitä,

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

kuinka vielä useampi toimija voisi jalkautua sinne missä nuoret kokoontuvat luonnollisesti.

Oppilashuolto siirtyi syksyllä 2021 perusturvaan. Korona-ajalla oppilashuollollinen tarve lisääntyi, johon ei oltu pystytty oppilashuollollisesti vastaamaan siinä laajuudessa kuin tarvetta olisi ollut. Oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattoritoimintaan on kuitenkin palkattu yksi vakinainen henkilö lisää, joten kuraattorien henkilöstömitoitus on säädösten mukainen. Oppilashuollon siirtyminen hyvinvointialueelle 2023 vuoden alussa edellyttää vahvojen yhdyspintojen ja toimintamallien rakentamista oppilaitosten ja hyvinvointialueen kesken.

Hyvinvointitoimiala on satsannut merkittävästi etenkin sellaisiin toimintoihin, joissa lapsia ja nuoria kohdataan ryhminä. Tämän lisäksi on selkeä tarve siihen, että heitä pystyttäisiin kohtaamaan myös yksilöinä ja kahden kesken. Silloin kun lapsella tai nuorella on tarve keskustella yksilötason asioista on tärkeää, että aikuinen on saatavilla. Osin kouluilla on jo tämäntyyppistä toimintaa, mutta tarpeeseen nähden, sitä ei ole riittävästi. Hankerahoitushakemuksissa nostamme tämäntapaisten tuen tarpeen keskiöön.

Hyvinvointitoimiala panostaa lasten ja nuorten toimintaa monien eri palvelujen/toimintojen kautta. Kaikesta tuesta ja panostamisesta huolimatta, emme pysty tukitoimin kokonaan poistamaan kaikkea lasten ja nuorten pahoinvointia. Osa lapsista ja nuorista tarvitsee systemaattisempaa, kalliimpia ja raskaampia tuen järjestelyjä, joita nimenomaisesti ennaltaehäivällä työllä minimoimme.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Päätös Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin. Lisäksi lautakunta oikeutti esittelijän täydentämään valmistelutekstiä nuorten yksilötason kohtaamisen näkökulmasta keskustelun pohjalta.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Arviointikertomus 2021 / Perusturvalautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Perusturvalautakunta 16.08.2022 § 90

Valmistelu

Perusturvajohtaja Liisa Niiranen, sosiaalityön päällikkö Nina Matinlassi, vs. hoiva- ja hoitotyön päällikkö Marja Kivekäs ja Johtava lääkäri Tea Taskila.

Tarkastuslautakunnan on vuoden 2021 arviointikertomuksessa on perusturvalautakunnalle havaintona ja kysymyksiä seuraavaa: Koronan aiheuttama poikkeustila on on työllistänyt ja kuormittanut terveydenhuollon henkilöstöä vuoden 2021 aikana.

Onko kartoitettu henkilöstön työtaakkaa ja jaksamista vuoden 2021 aikana? Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, miten perusturvalautakunta on varautunut sijaisten saatavuuteen loma-aikoina.

Perusturvalautakunnan vastaukset:

Perhepalveluissa on kartoitettu huhtikuussa 2021 koronan vaikutuksia työskentelyyn. Esihenkilöt ovat tiimeissä, yhdessä työntekijöiden kanssa kartoittaneet, mm. kuinka korona on vaikuttanut tehtävien vaatavuuden kasvuun ja millaisia lisätoimia se on aiheuttanut. Vastaukset on tiimikohtaisesti kirjattu yhteen esihenkilöiden toimesta ja toimitettu pyynnöstä luottamushenkilölle.

Terveydenhuollon henkilöstön jaksamista on kartoitettu kehityskeskusteluissa ja palaverissa. Erillistä henkilöstökyselyä tulosalueen toimesta ei ole tehty.

Hoiva- ja hoitotyön toimipisteisiin on vuoden aikana tehty työsuojelutarkastuksia (kotihoitoon, tehostetun palveluasumisen yksiköihin sekä Sauvosaaren sairaalaan). Tarkastusten yhteydessä on selvitetty henkilöstön psykososiaalista kuormittumista. Työterveyshuolto on tehnyt henkilöstön jaksamisesta selvityksiä sekä kyselyt henkilöstölle. Tuloksia on käsitelty yhdessä työntekijöiden kanssa yhteistyöpalaverissa ja työsuojeluraporttien mukaisesti on tehty/tehdään suunnitelmat kuormittumisen vähentämiseksi.

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi perusturvalautakunta päätti 29.3.2022 esittää kaupunginhallitukselle, että ikäihmisten palveluissa

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

otetaan määräaikaisesti käyttöön 300 - 500 euron rekryointilisä kesälomasijaisten saamisen turvaamiseksi ja että korotettu hälytysraha otetaan käyttöön. Kaupunginhallitus päätti 9.5.2022 perusturvalautakunnan ehdotukseen pohjautuen, että rekryointilisä 300€ on voimassa syyskuun 2022 loppuun koskien muitakin kuin ikäihmisten palveluita. Lisäksi korotettu hälytysraha 75 euroa on ollut käytössä koko vuoden 2022.

Lisäksi perusturvatoimialalla on ns. resurssikeskus, joka tällä hetkellä tapahtuu hanketyönä. Resurssikeskuksessa on suunnittelija, jonka työ kohdentuu henkilöstön rekryointiin ja koulutuspolkujen suunnitteluun.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat: Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti perusturvatoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilös edustajien esille nostamat asiat tulevat esille.

Vuoden 2021 arviointikertomus on oheismateriaalina.

Esittelijä

Perusturvajohtaja Liisa Niiranen

Päätösehdotus

Perusturvalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti antaa esittelyosan mukaiset vastaukset vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Arviointikertomus 2021/Ympäristölautakunnan vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Ympäristölautakunta 16.08.2022 § 73

Valmistelu

Vs. ympäristöjohtaja Risto Pöykiö, vt. yhdyskuntatekniikan päällikkö Ismo Tapio ja kaupunginarkkitehti Kaisa-Mari Immonen.

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä.

Vastaukset pyydetään seuraavasti:

Ympäristölautakunta (Tekninen lautakunta):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristötoimiala on pyrkinyt ottamaan kiitettävästi huomioon kaupunginvaltuuston asettamat strategiset päämäärät huomioiden kaupungin asukkaiden tarpeet ja kaupungin heikon taloustilanteen.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota korjausvelkahankkeiden seurannan sisältöön, keston sekä seurannasta tiedottamiseen.

Miten ostopalveluiden laadunseuranta on järjestetty? Onko esimerkiksi käyttäjien palautteen antamiseen sujuvat reitit, ja mitä muita keinoja laadun valvontaan on mahdollisesti käytettävissä?

Esittelijä

Vs. Ympäristöjohtaja Risto Pöykiö

Vastaukset arviointikertomukseen ympäristötoimialalta:

Viranomaistoiminnan ja luvituksen prosessit:

Kemin ilmanlaadun mittauksessa vuonna 2021, tarjouspyynnössä edellytettiin, että mittajaalla on mittauspalveluun liittyvä laadunvarmistus- ja laadunvalvontajärjestelmä sekä dokumentoitu laatukäsikirja. Mittaajan (Ilmatieteen laitos) kanssa käytiin mittausdata ja mittauksen laadunvalvonta neljännesvuosittain läpi. Nämä tiedot esiteltiin lupajaoston kokouksissa jokaiselta kvartaalilta joko vuoden 2021 (kvartaalit Q1- Q3) tai 2022 (kvartaali Q 4) aikana. Kemin ilmanlaadun mittausraportissa vuodelta 2021

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

esitellään koko vuotta koskeva mittauslaitteistojen kalibrointi ja sen toteutus, laadunvarmistus ja laitehuollot. Mittausraportti käsiteltiin lupajaoston syyskuun kokouksessa (15.9.2022).

Yleisten alueiden prosessit:

Yleisten alueiden prosessit laadittiin vuonna 2015 selvityksen Kemin kaupungin katujen korjausvelasta (opinnäytetyö 2015, OAKK). Korjausvelan seuranta tehdään kenttätöinä. Korjausvelkatilanteesta annetaan tietoa / arvioita talousarviokeskusteluissa. Korjausvelan kasvua ei voida nykyisellä rahoituksella pysäyttämään.

Hankitut ostopalvelut (palvelu- ja rakennusurakat) ovat kilpailutettuja ja sopimukset perustuvat yleisiin sopimusehtoihin. Nämä sopimusehdot sisältävät mm. ehdot itse urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta. Lisäksi sopimukseen kirjataan pääsääntöisesti liitteinä työn laatua täsmentäviä asiakirjoja (esim. tehtäväkohtaiset työselostukset, tehtäväkortit ja yleiset laatuvaatimukset). Asiakirjat mahdollistavat työn valvonnan ja sopimusosapuolien välisien yhteisten kokousten ja toimitusten sekä kuluttajien antamien palautteiden kokonaisuuden, joka mahdollistaa toimivan laadunseurannan.

Kiinteistöjen ylläpitoprosessit

Kiinteistöjen korjausvelasta on teetetty selvitys v. 2011 Trellum Oy:llä. Vuosittain kiinteistönpito päivittää ko. selvitystä toteutuneiden korjausten, kiinteistön myyntien, uudisrakentamisen mukaisesti. Korjausvelan tilanteesta raportoidaan ympäristölautakunnalle budjetin laadinnan yhteydessä. Korjausvelan kasvua on saatu hidastettua myymällä peruskorjauskuntoisia rakennuksia sekä purkamalla käyttöä vailla olevia rakennuksia.

Ostopalvelut hankitaan kaupungin laatimien hankintaohjeiden mukaisesti. Rakennusurakoissa noudatetaan yleisiä sopimusehtoja. Nämä sopimusehdot sisältävät mm. ehdot urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta. Sopimukseen kirjataan työn laatua täsmentäviä työselostuksia sekä yleisiä laatuvaatimuksia. Isoimmassa rakennusurakoissa valvonta suoritetaan ostopalveluna.

Käyttäjät voivat antaa palautetta kiinteistönhoidosta sähköisen huoltokirjan palautelomakkeella. Palautelomakkeen lähettäjälle vastataan sähköpostilla

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

henkilökohtaisesti korjaus-/huoltotoimenpiteiden jälkeen. Käyttäjäkyselyillä on saatu tarkempaa tietoa käyttäjien tarpeista.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Ympäristötoimiala

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti ympäristötoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamia asioita ilmenee.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja Jouko Pasoja

Ympäristölautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin.

Kaupunginhallitus 27.09.2022 § 270

Henkilöstöhallinnon vastaus tarkastuslautakunnalle:

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Kemin kaupunki työnantajana on velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin, mikäli ilmenee että työolosuhteissa on tekijöitä, joiden voidaan olettaa aiheuttavan sellaista kuormitusta, josta voi seurata työkyvyn alenemista. Tarkastuslautakunnalle työntekijöiden edustajien antamat tiedot tulisi saattaa työnantajan tietoisuuteen, jotta työnantaja pystyisi aloittamaan toimenpiteet korjatakseen toimintaansa. Työnantaja pyytääkin tietoonsa ne yksiköt ja tapahtumat, joissa kuvatus kaltaisia virheellisiä käytäntöjä esiintyy, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä.

Tarkastuslautakunnan havaintojen mukaan Kemin kaupungin suorittamat työhyvinvointikyselyt antavat virheellistä tietoa henkilöstön hyvinvoinnin tilasta. Havainnossa on selkeä ristiriita saatuihin tutkimustuloksiin nähden. Onkin syytä pohtia edustavatko tarkastuslautakunnan saamat yksittäisten henkilöstöedustajien näkemykset todella koko henkilöstön näkemystä, vaan ovatko ne yksittäisten asiassaan aktiivisten henkilöiden näkemyksiä? Henkilöstöosasto voi tutkia mahdollisuuksia järjestää työhyvinvointiin liittyviä mittauksia esim. Työterveyshuollon järjestämänä, mikäli nykyistä työsuojelun toteuttamaa kyselytapaa pidetään epäluotettavana. Kouluttamalla ja tiedottamalla aktiivisen tuen toimintamallista ja häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ohjeistuksesta pyritään saavuttamaan tilanne, jossa henkilöstön edustajien em. kuvaamia tilanteita ei esiinny.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee saadut vastaukset tiedoksi ja saattaa ne tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena sen tarkastuskertomuksessa esille nostamiin havaintoihin.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi saadut vastaukset tiedoksi ja saattaa ne tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena sen tarkastuskertomuksessa esille nostamiin havaintoihin.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Valmistelu Kaupunginhallitus on antanut tarkastuslautakunnalle seuraavat vastaukset arviointikertomuksessa esitettyihin selvityspyyntöihin:

Arviointikertomus 2021/ELINVOIMALAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Elinvoimalautakunta 21.09.2022

Valmistelu Elinvoimajohtaja Mervi Nikander, puh. 040 480 1067
kaupungeingeodeetti Paulus Rantajärvi, elinkeinopäällikkö Hanna Alila,
työllisyyspäällikkö Riitta Hakala, kaavoitusarkkitehti Saija Alakare

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä.

Elinvoimalautakunta (Tekninen lautakunta, kaavoitus- ja tonttiasiat & ympäristöjaosto):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää erityisesti äkillisen rakennemuutoksen kanssa työskennelleitä nopeasta reagoinnista ja tuloksellisesta yhteistyöstä alueen muiden kuntien ja toimijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimivan ja kaikki kuntalaiset hyvin tavoitettava tiedottaminen on haastavaa. Se on myös poikkihallinnollista ja tukee onnistuessaan kaikkia osapuolia.

Esteettömyys ja saavutettavuus liittyvät vahvasti myös elinvoimalautakunnan alaisuuteen. Tarkastuslautakunta toivoo investointisuunnitelmaa tehtäessä arvioitavan erityisesti kaupunkistrategian Sujuva arki -päämäärä huomioiden.

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat olleet useissa tehdyissä toimenpiteissä tavoitteena, silti erityisesti ikäihmisille tarjotuissa palveluissa on paljon huomioitavaa niiden osalta. Tarkastuslautakunta toteaa, että esimerkiksi selkokieliisyys, aistivammaisten huomioiminen, liikuntavammaisten kuuleminen erilaisissa tilasuunnitteluissa lisäisi kaikkien kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Millaisiin toimenpiteisiin lautakunta on näiltä osin ryhtynyt ja millaisia suunnitelmia on tulevaisuuden palveluiden kehittämisessä otettu huomioon?

Elinvoimalautakunnan vastaus:

Kaavoituksella ohjataan toimintojen sijoittelua. Alueiden ja rakennusten tarkempi suunnittelu ja toteuttaminen tapahtuu myöhemmässä vaiheessa muiden tahojen toimesta.

Kaavoituksella pyritään aina toimintojen tarkoituksenmukaiseen sijoitteluun siten, että kulkuyhteydet ovat toimivat ja palvelut ovat hyvin saavutettavissa.

Kemin joukkoliikenneyhteydet ovat rajalliset.

Kuntalaisten osallistamisen suhteen kaavoitus on pyrkinyt lähestymään kuntalaisia aiempaa aktiivisemmin muun muassa sosiaalisen median kautta. Kaupungin omien kaavotöiden osalta nähtävilläpitoaineistojen yhteyteen on laadittu myös videoidut kaavaesittelyt. Kaavoituksen tavoitteena on suunnitella viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa.

Elinvoimatoimialan viestinnässä pyritään jatkossa huomioimaan yhä paremmin saavutettavuus.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan

Elinvoimalautakunnan vastaus:

Elinvoimatoimialalla pyritään reagoimaan nopeasti henkilöstöön liittyviin tilanteisiin. Toimialalla noudatetaan aktiivisen tuen ja varhaisen

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

puuttumisen malleja. Esihenkilöt käyvät säännöllisesti kehityskeskustelut tulosalueillaan. Viikko- ja tiimipalaverit ym. mahdollistavat säännöllisen vuorovaikutuksen ja viestinnän henkilöstön kesken.

Esittelijä	Elinvoimajohtaja Mervi Nikander
Päätösehdotus	Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin. Tarkastetaan pykälä kokouksessa.
Päätös	Elinvoimalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin seuraavin muutoksin: Elinvoimatoimialan viestinnässä huomioidaan yhä paremmin saavutettavuus. Elinvoimatoimialalla reagoidaan nopeasti henkilöstöön liittyviin tilanteisiin. Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Arviointikertomus 2021/HYVINVOINTILAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Hyvinvointilautakunta 25.08.2022 § 112

Valmistelu	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 04007418946, johtava rehtori Piia Hulkkonen, varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Maunu Kaupunginhallitus on pyytänyt tarkastuslautakunnan kysymyksiin hyvinvointilautakunnan vastaukset 19.9.2022 kaupunginhallituksen käsittelyyn mennessä. Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset: Hyvinvointilautakunta (koulutuslautakunta ja kulttuurilautakunta) ja kaupunginhallitus: <i>Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:</i> Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota hyvinvointitoimialan kokouspöytäkirjoissa erityisesti lasten- ja nuorten pahoinvoinnin huolestuttavaan tilanteeseen. Yhä nuoremmat lapset voivat huonosti. Tämä näkyy niin kouluissa kuin myöskin yleisesti, yleisenä nuorten pahoinvointina lieveilmiöineen. Perusopetukseen oli tarvetta lisätä Hepolan koululle kuntouttavan opetuksen ryhmä 1-3 luokan oppilaille lukuvuodeksi 2021-2022.
-------------------	--

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Tarkastuslautakunta pyytää hyvinvointilautakunnalta ja kaupunginhallitukselta selvitystä, millaisiin toimiin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on mahdollista ryhtyä nuorten ja lasten hyvinvoinnin parantamiseksi. Miten kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat mahdollisuuteen parantaa nuorten ja lasten hyvinvointia?

Onko hyvinvointilautakunta ja kaupunginhallitus arvioineet millaisia kustannuksia syntyy, kun lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa. Onko henkilöstöresursseissa huomioitu riittävästi nuorten lisääntynyt pahoinvointi?

Hyvinvointilautakunnan vastaus:

Lasten ja nuorten moninaisen tuen tarve on lisääntynyt. Korona-aika on ollut haasteellista sekä perheille että palvelujen järjestäjille. Useiden palvelujen rajoitettu tuotanto, yksikköjen sulkeminen sekä nopealla aikataululla organisoitu etäopetus ovat olleet kaikille osallisille uusia ja kokemattomia tapahtumaketjuja. Nämä ovat vaatineet sekä yksilö- että yhteisötasolla uudenlaisia tapoja selviytyä. Lasten ja nuorten osalta tukitoimia on ollut mahdollista järjestää myös myönnettyjen erityisavustusten turvin. Pääsääntöisesti erityisavustuksella voidaan palkata lisähenkilöstöä tukemaan lasten ja nuorten oppimista ja kasvamista sekä lisäämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Oppimisen tukea vahvistetaan palkkaamalla hankerahalla resurssiopettajia ja koulunkäynninohjaajia sekä lisäämällä erityisopettajien konsultatiivista työtä. Hyvinvointitoimiala on onnistunut saamaan hankeavustusta, jonka turvin toimialalle on palkattu lisää työntekijöitä lasten ja nuorten tukemiseen.

Varhaiskasvatuksessa toiminta kohdentuu ennaltaehkäisevään toimintaan, arjen kaikissa toiminnoissa. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu lasten kanssa on aloitettu jokaisessa ryhmässä. TUIKKU-hankkeen myötä on saatu lisää tietoa käytännön työhön. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu on olennaisena osana myös toimintakautena 2022-23.

Henkilöstöä on koulutettu Lapset Puheeksi – menetelmään. Menetelmää käytetään huoltajien ja henkilöstön välisissä keskusteluissa jokaisen varhaiskasvatuksessa aloittavan lapsen/perheen kanssa.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtion erityisavustuksia, joilla on palkattu lisähenkilöstöä. Hankerahoitus kohdentuu lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen, toimintamallien kehittämiseen sekä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Varhaiskasvatukseen on tullut lakimuutos lapselle annettavan tuen osalta 1.8.2022. Henkilöstöä on koulutettu Tukea tuen järjestäjille - kehittämisyhmän avulla. Varhaiskasvatukseen on tekeillä toimintamalli tuen järjestämiseksi lukuvuodelle 2022-2023.

Perusopetuksessa on käynnistetty / toteutettu monenlaisia konkreettisia toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Koulujen yhteinen kehittämistyö aloitettiin lv. 2021-2022. Kehittämistyötä jatketaan lukuvuonna 2022–2023 jalkauttamalla laadittuja toimintamalleja, suunnitelmia ja yhteisiä hyviä käytäntöjä arkeen mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisesta, yleisen tuen vahvistamisesta ja lukutaidon ja -innon vahvistamisesta. Perusopetuksen ja lukion yhteinen vesokoulutus järjestettiin 9.8.2022 yleisen tuen käytänteistä. Hankerahoituksella on saatu palkattua yläkoulujen yhteinen lukuresurssiopettaja sekä maahanmuuttajaoppilaiden tukeen lukuresurssiopettaja sekä valmistavan opetuksen ryhmiin koulunkäynninohjaajat.

Oppilashuollon Kehittäjäkuraattoritoiminta -hanke kohdennetaan syksyllä 2022 esi- ja alkuopetukseen ja varhaiseen tukeen. Koulunuorisotyö toteutuu kaikilla yhteinäiskouluilla ja lukiolla. Toimintaan pyritään saamaan lisää resurssia, jotta koulunuorisotyötä saataisiin kaikille kouluille.

Kemin kaupungin HARLIKUS eli harrastussuunnitelman ja liikunta- ja kulttuurikasvatussuunnitelman hyödyntämistä korostetaan ja tehostetaan; systemaattinen suunnitelman käyttöönotto kaikissa kouluissa kehittämisryhmien työhön liittyen lukuvuonna 2022–2023.

Harrastusten jäänmurtaja – hanke jatkuu lukuvuonna 2022–2023. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa kemiläisille lapselle ja nuorelle maksuton ja mieluisa harrastus osana turvallista koulupäivää. Hanke on suunnattu erityisesti lapsille ja nuorille, joilla ei ole harrastusta. Harrastukset valitaan ja toteutetaan lasten ja nuorten kuulemisesta saatujen tietojen pohjalta. Lukuvuonna 2021–2022 harrastekerhoihin osallistuu reilu 200 oppilasta. Ensi lukuvuonna järjestetään noin 50

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

lukuvuoden kestävää kerhoa koulupäivän yhteydessä. Hankerahalla on palkattu koulujen yhteinen harrastekerho-ohjaaja.

Koulujen muu kerhotoiminta toteutetaan Kemini kerhot pyörivät - hankerahoituksella, joka mahdollistaa mm. PT-toiminnan kaikilla yläkouluilla. Personal trainer (PT) toimii peruskoulussa ensisijaisesti oppilaiden kuntovalmentajana, liikuntakaverina ja ryhmäohjaajana. Hän opastaa nuoria vahvistamaan liikuntataitoja ja lisäämään liikunta-aktiivisuutta sekä kannustaa ja ohjaa elintapojen muutoksessa. Toiminnalla on myös myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten kaverisuhteisiin.

Kaikissa peruskouluissa käynnistyy välkäratoiminta, jonka ideana on, että koulutetut välkärioppilaat suunnittelevat ja ohjaavat toisille oppilaille välituntitoimintaa. Välkäri-koulutus on elokuussa 2022 ja toimintaa toteutetaan lukuvuonna 2022-2023 välkäratoiminnasta vastaavien ohjaavien opettajien johdolla.

Hepolan, Sauvosaren ja Karihaaran koulut palkittiin keväällä 2022 500€ välituntivälinepaketilla Kiusaamatta paras-kampanjassa käytänteistään kiusaamisen ehkäisyssä ja käsittelyssä. Oppilaiden toivomia piha/ välituntivälineitä on voitu hankkia myös vanhempainyhdistysten tuella.

Oppilasurheilun toiminta aloitetaan korona-ajan jälkeen liikuntavastaavan ja koulujen liikuntavastaavien toimesta.

Koulumatkaliikkumiseen kannustetaan ja selvitetään mm. 5-luokkalaisten pyöräkisan uudelleen aktivoimista (jäänyt koronan vuoksi kahtena lukuvuonna pitämättä). Ulkoluokkatoimintaan (liikuntaa ja oppimista lähiluonnossa/ ympäristössä) kannustetaan opettajien kouluttautumisen kautta.

Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen tullaan laatimaan Kemini perusopetuksen yhteinen toimintamalli. Kouluilla järjestetään ja ideoidaan yhdessä oppilaiden kanssa erilaisia teemaviikkoja, tapahtumia, liikuntailtapäiviä/hyvinvointipäiviä lukuvuoden aikana. Viime lukuvuonna järjestettiin mm. Be active ja Jope, minä tuen -hyvinvointikampanjat yläkoululaisille ja lukion opiskelijoille. Tavoitteena on kiinnittää erityistä huomiota uneen, ravintoon, liikkumiseen ja sosiaalisiin suhteisiin.

Lukiolla on tehty/ käynnistetty useita toimenpiteitä nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi: 16.3.2022 kaikille opiskelijoille pidettiin ryhmänohjaus,

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

jossa esiteltiin lukion keskeiset kouluterveyskyselyn tulokset ja valtakunnallisia tuloksia. Sen jälkeen opiskelijat vastasivat koulun laatimaan Google Forms -kyselyyn, jossa he esittivät ideoita ja toiveita siitä, mitä lukiolla voitaisiin tehdä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Opiskeluhoitotyöryhmä, opiskelijakunnan hallitus ja opettajakunta suunnittelivat yhdessä opiskelijoiden vastausten pohjalta toimenpiteitä lukuvuodelle 2022-2023.

Loppukevään 2022 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota opiskelutaitojen ohjaukseen kursseilla. Ryhmäohjauksessa 20.4.2022 käsiteltiin opiskelutaitoja ja harjoiteltiin opintojen suunnittelua. Opiskelussa kiinnitetään huomiota myös tehtävien määrään ja rytmitykseen, jotta kaikki isot arvioitavat työt eivät painottuisi jakson loppuun ja arviointiviikolle. Erityisopettaja on viikoittain mukana oppimispajassa, jossa annetaan tukiopetusta.

Lukiossa on useita liikunnallisia koko koulun tapahtumia, kuten opettajien ja opiskelijoiden norsupalloturnaus, ykkösten ja kakkosten pesäpalloturnaus ja pingisturnaus. Hyvinvoinnin teemoja pidetään esillä, esim. keskiviikkoisin opiskelijoille tarjotaan ohjattu mindfulness-vartti liikuntasalissa ja opiskelijoiden mielenterveyspäivä 13.4. huomioitiin. Lukio osallistui Jope, minä tuen -kampanjaan.

Hyvinvointi ja oppimisen taidot ovat lukiolla lukuvuoden 2022-2023 painopistealue. Monet ongelmat helpottuvat, kun perusasiat ovat kunnossa: nukutaan riittävästi, syödään säännöllisesti, harrastetaan liikuntaa, ruutuaika on kohtuullista ja ajankäyttö on hallussa. Lukuvuoden alussa toteutamme koko koulun hyvinvointipäivän, jossa on luentoja ja työpajoja sekä harrastusesittelyjä / -kokeiluja. Lisäksi tarjotaan ohjattua harrastustoimintaa opiskelijatoiveiden pohjalta.

Nuorisolle kohdennettuja aktiviteettimahdollisuuksia on lisätty keskeisellä kaupunkialueella; sekä nuorisotila Huvikumpu että skeittiparkki. Vuoden 2022 osallistavan budjetoinnin määrärahasta 20 000 euroa myönnettiin keskustan nuorisotilalle kulttuurin ja liikunnan lisäämiseksi sekä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Määrärahan käyttö valmisteltiin yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa. Lisäksi määrärahasta osoitettiin 10 000 euroa frisbeegolfolosuhteiden parantamiseen. **Nuorisotyöhön** on myös pysytty rekrytoimaan henkilöstöä. Vaikka kaupungin taloustilanne on haasteellinen, olemme järjestelleet toimintoja uudelleen ja tarkastelemme edelleen laajasti sitä,

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

kuinka vielä useampi toimija voisi jalkautua sinne missä nuoret kokoontuvat luonnollisesti.

Oppilashuolto siirtyi syksyllä 2021 perusturvaan. Korona-ajalla oppilashuollollinen tarve lisääntyi, johon ei oltu pystytty oppilashuollollisesti vastaamaan siinä laajuudessa kuin tarvetta olisi ollut. Oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattoritoimintaan on kuitenkin palkattu yksi vakinainen henkilö lisää, joten kuraattorien henkilöstömitoitus on säädösten mukainen. Oppilashuollon siirtyminen hyvinvointialueelle 2023 vuoden alussa edellyttää vahvojen yhdyspintojen ja toimintamallien rakentamista oppilaitosten ja hyvinvointialueen kesken.

Hyvinvointitoimiala on satsannut merkittävästi etenkin sellaisiin toimintoihin, joissa lapsia ja nuoria kohdataan ryhminä. Tämän lisäksi on selkeä tarve siihen, että heitä pystyttäisiin kohtaamaan myös yksilöinä ja kahden kesken. Silloin kun lapsella tai nuorella on tarve keskustella yksilötason asioista on tärkeää, että aikuinen on saatavilla. Osin kouluilla on jo tämäntyyppistä toimintaa, mutta tarpeeseen nähden, sitä ei ole riittävästi. Hankerahoitushakemuksissa nostamme tämäntapaisten tuen tarpeen keskiöön.

Hyvinvointitoimiala panostaa lasten ja nuorten toimintaa monien eri palvelujen/toimintojen kautta. Kaikesta tuesta ja panostamisesta huolimatta, emme pysty tukitoimin kokonaan poistamaan kaikkea lasten ja nuorten pahoinvointia. Osa lapsista ja nuorista tarvitsee systemaattisempaa, kalliimpia ja raskaampia tuen järjestelyjä, joita nimenomaisesti ennaltaehäivällä työllä minimoimme.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.
Päätös	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin. Lisäksi lautakunta oikeutti esittelijän täydentämään valmistelutekstiä nuorten yksilötason kohtaamisen näkökulmasta keskustelun pohjalta.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Arviointikertomus 2021 / PERUSTURVALAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Perusturvalautakunta 16.08.2022 § 90

Valmistelu

Perusturvajohtaja Liisa Niiranen, sosiaalityön päällikkö Nina Matinlassi, vs. hoiva- ja hoitotyön päällikkö Marja Kivekäs ja Johtava lääkäri Tea Taskila.

Tarkastuslautakunnan on vuoden 2021 arviointikertomuksessa on perusturvalautakunnalle havaintona ja kysymyksiä seuraavaa:

Koronan aiheuttama poikkeustila on on työllistänyt ja kuormittanut terveydenhuollon henkilöstöä vuoden 2021 aikana.

Onko kartoitettu henkilöstön työtaakkaa ja jaksamista vuoden 2021 aikana? Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, miten perusturvalautakunta on varautunut sijaisten saatavuuteen loma-aikoina.

Perusturvalautakunnan vastaukset:

Perhepalveluissa on kartoitettu huhtikuussa 2021 koronan vaikutuksia työskentelyyn. Esihenkilöt ovat tiimeissä, yhdessä työntekijöiden kanssa kartoittaneet, mm. kuinka korona on vaikuttanut tehtävien vaatavuuden kasvuun ja millaisia lisätoimia se on aiheuttanut. Vastaukset on tiimikohtaisesti kirjattu yhteen esihenkilöiden toimesta ja toimitettu pyynnöstä luottamushenkilölle.

Terveydenhuollon henkilöstön jaksamista on kartoitettu kehityskeskusteluissa ja palaverissa. Erillistä henkilöstökyselyä tulosalueen toimesta ei ole tehty.

Hoiva- ja hoitotyön toimipisteisiin on vuoden aikana tehty työsuojelutarkastuksia (kotihoitoon, tehostetun palveluasumisen yksiköihin sekä Sauvosaaren sairaalaan). Tarkastusten yhteydessä on selvitetty henkilöstön psykososiaalista kuormittumista. Työterveyshuolto on tehnyt henkilöstön jaksamisesta selvityksiä sekä kyselyt henkilöstölle. Tuloksia on käsitelty yhdessä työntekijöiden kanssa yhteistyöpalaverissa ja työsuojeluraporttien mukaisesti on tehty/tehdään suunnitelmat kuormittumisen vähentämiseksi.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi perusturvalautakunta päätti 29.3.2022 esittää kaupunginhallitukselle, että ikäihmisten palveluissa otetaan määräaikaisesti käyttöön 300 - 500 euron rekrytointilisä kesälomasijaisten saamisen turvaamiseksi ja että korotettu hälytysraha otetaan käyttöön. Kaupunginhallitus päätti 9.5.2022 perusturvalautakunnan ehdotukseen pohjautuen, että rekrytointilisä 300€ on voimassa syyskuun 2022 loppuun koskien muitakin kuin ikäihmisten palveluita. Lisäksi korotettu hälytysraha 75 euroa on ollut käytössä koko vuoden 2022.

Lisäksi perusturvatoimialalla on ns. resurssikeskus, joka tällä hetkellä tapahtuu hanketyönä. Resurssikeskuksessa on suunnittelija, jonka työ kohdentuu henkilöstön rekrytointiin ja koulutuspolkujen suunnitteluun.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia. Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Perusturvalautakunnan vastaus:

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti perusturvatoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamat asiat tulevat esille.

Vuoden 2021 arviointikertomus on oheismateriaalina.

Esittelijä

Perusturvajohtaja Liisa Niiranen

Päätösehdotus

Perusturvalautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitettämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Päätös Perusturvalautakunta päätti antaa esittelyosan mukaiset vastaukset vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Arviointikertomus 2021/YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN vastaukset tarkastuslautakunnan kysymyksiin

Ympäristölautakunta 16.08.2022 § 73

Valmistelu

Vs. ympäristöjohtaja Risto Pöykiö, vt. yhdyskuntatekniikan päällikkö Ismo Tapio ja kaupunginarkkitehti Kaisa-Mari Immonen.

Kaupunginvaltuusto pyytää tarkastuslautakunnan tekemiin kysymyksiin vastaukset asianomaisilta tahoilta kaupunginhallituksen käsittelyyn 19.9.2022 mennessä.

Vastaukset pyydetään seuraavasti:

Ympäristölautakunta (Tekninen lautakunta):

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristötoimiala on pyrkinyt ottamaan kiitettävästi huomioon kaupunginvaltuuston asettamat strategiset päämäärät huomioiden kaupungin asukkaiden tarpeet ja kaupungin heikon taloustilanteen.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota korjausvelkahankkeiden seurannan sisältöön, keston sekä seurannasta tiedottamiseen.

Miten ostopalveluiden laadunseuranta on järjestetty? Onko esimerkiksi käyttäjien palautteen antamiseen sujuvat reitit, ja mitä muita keinoja laadun valvontaan on mahdollisesti käytettävissä?

Esittelijä

Vs. Ympäristöjohtaja Risto Pöykiö

Vastaukset arviointikertomukseen ympäristötoimialalta:

Viranomaistoiminnan ja luvituksen prosessit:

Kemin ilmanlaadun mittauksessa vuonna 2021, tarjouspyynnössä edellytettiin, että mittaajalla on mittauspalveluhin liittyvä laadunvarmistus- ja

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

laadunvalvontajärjestelmä sekä dokumentoitu laatukäsikirja. Mittaajan (Ilmatieteen laitos) kanssa käytiin mittausdata ja mittausten laadunvalvonta neljännesvuosittain läpi. Nämä tiedot esiteltiin lupajaoston kokouksissa jokaiselta kvartaalilta joko vuoden 2021 (kvartraalit Q1- Q3) tai 2022 (kvartaali Q 4) aikana. Kemin ilmanlaadun mittausraportissa vuodelta 2021 esitellään koko vuotta koskeva mittauslaitteistojen kalibrointi ja sen toteutus, laadunvarmistus ja laitehuollot. Mittausraportti käsiteltiin lupajaoston syyskuun kokouksessa (15.9.2022).

Yleisten alueiden prosessit:

Yleisten alueiden prosessit laadittiin vuonna 2015 selvityksen Kemin kaupungin katujen korjausvelasta (opinnäytetyö 2015, OAKK). Korjausvelan seuranta tehdään kenttätyönä. Korjausvelkatilanteesta annetaan tietoa / arvioita talousarviokeskusteluissa. Korjausvelan kasvua ei voida nykyisellä rahoituksella pysäyttämään.

Hankitut ostopalvelut (palvelu- ja rakennusurakat) ovat kilpailutettuja ja sopimukset perustuvat yleisiin sopimusehtoihin. Nämä sopimusehdot sisältävät mm. ehdot itse urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta. Lisäksi sopimukseen kirjataan pääsääntöisesti liitteinä työn laatua täsmentäviä asiakirjoja (esim. tehtäväkohtaiset työselostukset, tehtäväkortit ja yleiset laatuvaatimukset). Asiakirjat mahdollistavat työn valvonnan ja sopimusosapuolien välisien yhteisten kokousten ja toimitusten sekä kuluttajien antamien palautteiden kokonaisuuden, joka mahdollistaa toimivan laadunseurannan.

Kiinteistöjen ylläpitoprosessit

Kiinteistöjen korjausvelasta on teetetty selvitys v. 2011 Trelum Oy:llä. Vuosittain kiinteistönpito päivittää ko. selvitystä toteutuneiden korjausten, kiinteistön myyntien, uudisrakentamisen mukaisesti. Korjausvelan tilanteesta raportoidaan ympäristölautakunnalle budjetin laadinnan yhteydessä. Korjausvelan kasvua on saatu hidastettua myymällä peruskorjauskuntoisia rakennuksia sekä purkamalla käyttöä vailla olevia rakennuksia.

Ostopalvelut hankitaan kaupungin laatimien hankintaohjeiden mukaisesti. Rakennusurakoissa noudatetaan yleisiä sopimusehtoja. Nämä sopimusehdot sisältävät mm. ehdot urakasta, urakan kestoajasta, osapuolten vastuista, vakuutuksista, vakuuksista ja maksuvelvollisuudesta.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Sopimuksiin kirjataan työn laatua täsmentäviä työselostuksia sekä yleisiä laatuvaatimuksia. Isoimmassa rakennusurakoissa valvonta suoritetaan ostopalveluna.

Käyttäjät voivat antaa palautetta kiinteistönhoidosta sähköisen huoltokirjan palautelomakkeella. Palautelomakkeen lähettäjälle vastataan sähköpostilla henkilökohtaisesti korjaus-/huoltotoimenpiteiden jälkeen. Käyttäjäkyselyillä on saatu tarkempaa tietoa käyttäjien tarpeista.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia.

Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan?

Ympäristötoimialan vastaukset:

Kaupungilla on hyväksytty toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle, jonka mukaisesti ympäristötoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamia asioita ilmenee.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja Jouko Pasoja

Ympäristölautakunta antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa yllä olevan vastauksena kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

HENKILÖSTÖHALLINNON vastaus tarkastuslautakunnalle:

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia. Esiin nousseita ongelmia ovat mm.

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Kemin kaupunki työnantajana on velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin, mikäli ilmenee että työolosuhteissa on tekijöitä, joiden voidaan olettaa aiheuttavan sellaista kuormitusta, josta voi seurata työkyvyn alenemista. Tarkastuslautakunnalle työntekijöiden edustajien antamat tiedot tulisi saattaa työnantajan tietoisuuteen, jotta työnantaja pystyisi aloittamaan toimenpiteet korjatakseen toimintaansa. Työnantaja pyytääkin tietoonsa ne yksiköt ja tapahtumat, joissa kuvatus kaltaisia virheellisiä käytäntöjä esiintyy, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä.

Tarkastuslautakunnan havaintojen mukaan Kemin kaupungin suorittamat työhyvinvointikyselyt antavat virheellistä tietoa henkilöstön hyvinvoinnin tilasta. Havainnossa on selkeä ristiriita saatuihin tutkimustuloksiin nähden. Onkin syytä pohtia edustavatko tarkastuslautakunnan saamat yksittäisten henkilöstöedustajien näkemykset todella koko henkilöstön näkemystä, vaan ovatko ne yksittäisten asiasssaan aktiivisten henkilöiden näkemyksiä? Henkilöstöosasto voi tutkia mahdollisuuksia järjestää työhyvinvointiin liittyviä mittauksia esim. Työterveyshuollon järjestämänä, mikäli nykyistä työsuojelun toteuttamaa kyselytapaa pidetään epäluotettavana. Kouluttamalla ja tiedottamalla aktiivisen tuen toimintamallista ja häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ohjeistuksesta pyritään saavuttamaan tilanne, jossa henkilöstön edustajien em. kuvaamia tilanteita ei esiinny.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää merkitä tiedoksi vastaukset arviointikertomuksen huomioista ja saattaa ne edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Päätös Tarkastuslautakunta päätti pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan henkilöstön edustajien kuulemisen osalta.

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 317

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan tarkastuslautakunnalle henkilöstön edustajien kuulemisen osalta. Täydennys tulee antaa marraskuun loppuun mennessä.

Päätös Kaupunginhallitus päätti pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan tarkastuslautakunnalle henkilöstön edustajien kuulemisen osalta. Täydennys tulee antaa marraskuun loppuun mennessä.

Hyvinvointilautakunta 24.11.2022 § 164

Valmistelu Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 040-7418946

Kaupunginhallitus pyytää hyvinvointilautakuntaa täydentämään vastaustaan tarkastuslautakunnalle henkilöstön edustajien kuulemisen osalta. Täydennys tulee antaa marraskuun loppuun mennessä.

Henkilöstön edustajien kuuleminen / henkilöstöosasto sekä lautakunnat:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kysymykset:

Henkilöstön edustajien viesti ei vastaa henkilöstökyselyn tuloksia. Esiin nousseita ongelmia ovat mm.:

- ”ei uskalleta tehdä työsuojeluilmoituksia ”
- ”epäasiallinen kohtelu esim. esimies-alainen –keskusteluissa”
- ”Kiusaamistilanteita”
- ”Toivotaan tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua”

Tarkastuslautakunta haluaa selvityksen henkilöstöosastolta ja lautakunnilta, miten näihin esiintuotuihin epäkohtiin reagoidaan.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Kemin kaupunki ei missään muodossa hyväksy epäasiallista kohtelua, syrjintää eikä häirintää. Työnantajana Kemin kaupunki on laatinut ohjeen epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisemiseksi (Toimintaohje työpaikkahäirinnän varalle KH 2006 § 622). Esihenkilöt ja työntekijät tiedostavat, että heillä on oikeus ja velvollisuus puuttua syrjintä- ja häirintätilanteisiin. He puuttuvat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa esille tulleisiin tapauksiin aktiivisesti. (Kemin kaupunki, henkilöstöpalvelut, 2011 § 323: Aktiivisen tuen toimintamalli)

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on ennaltaehkäistä syrjintää, edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä lisätä osallisuutta yhteisiin asioihin. Pyrkimyksenä on oppia tunnistamaan syrjintä, ennaltaehkäistä sen syntyä ja puuttua syrjintään välittömästi, jos sitä työyhteisöissä havaitaan. Työsuojeluilmoitus on mahdollista tehdä sähköisen kanavan, Regon kautta.

Kemin kaupungin intranet sivuilla on työhyvinvointiin ja työsuojeluun liittyviä asiakirjoja ja ohjeistuksia, jonka mukaisesti hyvinvointitoimialan yksiköissä tulee toimia, mikäli henkilöstön edustajien esille nostamat asiat tulevat esille.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan täydennetyn vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.
Päätös	Hyvinvointilautakunta antaa yllä olevan täydennetyn vastauksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin ja kysymyksiin.

Kaupunginhallitus 21.12.2022 § 378

Valmistelu

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee tietoon saatetuksi täydennetyn vastauksen tarkastuskertomukseen ja saattaa sen tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena tarkastuskertomuksessa esille nostettuihin havaintoihin.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Päätös Kaupunginhallitus päätti merkitä tietoon saatetuksi täydennetyn vastauksen tarkastuskertomukseen ja saattaa sen tarkastuslautakunnan tietoon vastauksena tarkastuskertomuksessa esille nostettuihin havaintoihin.

Tarkastuslautakunta 25.01.2023 § 6

Valmistelu

Esittelijä Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta päättää merkitä tiedoksi vastaukset arviointikertomuksen huomioista ja saattaa ne edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös Tarkastuslautakunta merkitsi vastaukset arviointikertomuksen huomioista tiedoksi ja saattaa ne edelleen kaupunginvaltuuston tietoon.

Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 17 288/00.03.00/2022

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto päättää merkitä vastaukset arviointikertomuksen huomioista tiedoksi.

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti merkitä vastaukset arviointikertomuksen huomioista tiedoksi.

Tarkastuslautakunta	§ 30	04.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 36	18.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 42	25.05.2022
Tarkastuslautakunta	§ 46	31.05.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 48	13.06.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 112	25.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 270	27.09.2022
Tarkastuslautakunta	§ 75	26.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 317	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 164	24.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 378	21.12.2022
Tarkastuslautakunta	§ 6	25.01.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 17	27.02.2023

Kaupunginhallitus § 375 21.12.2022
Kaupunginvaltuusto § 18 27.02.2023

Kemin kaupungin kotouttamissuunnitelma 2023-2024

Kaupunginhallitus 21.12.2022 § 375

Valmistelu

valmistelija vs. perusturvajohtaja Nina Matinlassi

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on kotoutumislain (laki kotoutumisen edistämisestä / 30.12.2010/1386) mukaan laadittava kotouttamisohjelma. Ohjelman tarkoitus on edistää kotoutumista ja monialaista yhteistyötä. Ohjelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Kotouttamisohjelma otetaan huomioon kuntalain mukaisesti myös kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.

Vuoden 2022 aikana on laadittu ja uudistettu kotouttamisohjelma **liitteenä** poikkeuksellisesti seuraaville kahdelle vuodelle. Kotouttamisohjelmaa on voimassa 2023 - 2024 välisen ajan, jonka aikana laaditaan uusi ohjelma, jossa huomioidaan vuoden 2025 alusta voimaan tuleva uusittu laki kotoutumisen edistämisestä. Seuraava kotoutumisohjelma tulee olemaan kokonaisuus, johon sisältyy mm. osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma, monikielinen yhteiskuntaorientaatio, koulutusta, muita kotoutumista ja työllistymistä edistäviä palveluita sekä jatko-ohjaus ohjelman päättyessä. Uusi Lapin kotouttamisstrategia huomioidaan myös seuraavaa kotouttamisohjelmaa laadittaessa.

Vuosien 2023 - 2024 kotouttamisohjelmassa on huomioitu hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen vuoden 2023 alusta, tässä vaiheessa yleisellä tasolla. Työnjaolliset kysymyksiä sekä yhteistyökäytänteitä ollaan kehittämässä kunnan ja hyvinvointialueen toimijoiden kesken asiakkaiden etua palvelevaksi kokonaisuudeksi. Myös muita päivityksiä kaupungin toimialoittain on huomioitu ja kirjattu ohjelmaan. Kotouttamisohjelman konkreettisenä tavoitteena on tehdä näkyväksi ja tuoda tietoon eri viranomaisten ja muiden toimijoiden tekemä maahanmuuttajien kotouttamista edistävä työ Kemissä

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee kotouttamisohjelman vuosille 2023-2024 tietoon saatetuksi ja päättää esittää valtuustolle sen hyväksymistä.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi kotouttamisohjelman vuosille 2023-2024 tietoon saatetuksi ja päättää esittää valtuustolle sen hyväksymistä.

Kaupunginhallitus	§ 375	21.12.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 18	27.02.2023

Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 18
756/04.03.01/2022

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kotouttamisohjelman vuosille 2023-2024.

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kotouttamisohjelman vuosille 2023-2024.

Kaupunginvaltuusto	§ 11	30.01.2023
Kaupunginhallitus	§ 48	08.02.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 19	27.02.2023

Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite suojasta matkailijoille rautatieasemalla

Kaupunginvaltuusto 30.01.2023 § 11

Valtuutettu Marja-Leena Laitinen esitti seuraavan aloitteen:

Suojaa matkailijoille rautatieasemalla

Ilkivalta sulki Kemin rautatieaseman odotushuoneen loppuvuodesta 2022. Odottajille tilanne on hankala, kun ei ole edes tuulen tai sateen suojaa.

Senaattikiinteistö myy ko. kohdetta.

Esitämme tutkittavaksi,

miten voitaisiin järjestää odotustila pienillä korjauksilla ja vaikka niin, että sisäänpääsy olisi esim. junalipun Q-koodilla.

Kemissä 30.1.2023

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Päätös Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 08.02.2023 § 48

Valmistelu Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen

Kemin kaupunki on tammikuun aikana neuvotellut senaattikiinteistöjen kanssa Kemin rautatieaseman odotustilan kunnostamisesta ja valvonnasta. Neuvotteluissa on päästy yhteisymmärrykseen ratkaisusta, jossa senaattikiinteistön kunnostaa odotustilan ja järjestää sinne sisäänpääsyn matkalipun viivakoodin avulla. Kemin kaupunki järjestää odotustilaan ja sen sisäänkäynneille tallentavan kameravalvonnan. Ennen sähköisen sisäänpääsyn käyttöönottoa kaupunki järjestää tilaan osa-aikaisen valvonnan yhteistyössä nuorisotoimen ja asiasta kiinnostuneiden seurojen kanssa. Seuroille maksetaan valvontayhteistyöstä korvaus. Tila voidaan avata käyttäjille käyttöön heti kunnes valvontalaitteet on asennettu ja valvonta järjestetty.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa oheisen lausunnon kaupunginvaltuustolle vastauksena Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen suojasta matkailijoille rautatieasemalla.

Kaupunginvaltuusto	§ 11	30.01.2023
Kaupunginhallitus	§ 48	08.02.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 19	27.02.2023

Päätös Kaupunginhallitus päätti antaa oheisen lausunnon kaupunginvaltuustolle vastauksena Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen suojasta matkailijoille rautatieasemalla.

Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 19
72/10.03.01.01/2023

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto päättää merkitä oheisen lausunnon tiedoksi vastauksena Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen suojasta matkailijoille rautatieasemalla.

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti merkitä oheisen lausunnon tiedoksi vastauksena Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen suojasta matkailijoille rautatieasemalla.

Kaupunginvaltuusto

§ 20

27.02.2023

Ritva Aheinen 50 vuotta valtuutettuna

**Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 20
45/07.02.02/2023**

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätös

Puheenjohtaja onnitteli valtuutettu Ritva Aheista 50-vuotisesta yhtäjaksoisesta jäsenyydestä Kemin kaupunginvaltuustossa. Ritva Aheinen kertoi muistoja tähänastisen valtuustouransa varrelta.

Kaupunginvaltuusto

§ 21

27.02.2023

Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän aloite maksuttomista liikuntapalveluista omaishoitajille Kemin kaupungin omistamissa tiloissa**Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 21****134/12.04.01/2023**

Valtuutettu Pekka Tiitinen esitti seuraavan aloitteen:

Omaishoitajille maksuttomat liikuntapalvelut Kemin kaupungin omistamissa tiloissa

Omaishoitajat tekevät arvokasta työtä ja mahdollistavat omaisilleen inhimillisen arjen. Omaishoitajien hyvinvointi ja jaksaminen on usein koetuksella ja työstä saatu korvaus on liian pieni. Aloitteen tarkoituksena on edistää omaishoitajien omaehtoista liikkumista, joka tulee takaisin alentuneina terveystukina. Me allekirjoittaneet esitämme, että Kemi tukisi omaishoitajien hyvinvointia ja liikkumista maksuttomilla liikuntapalveluilla Kemin kaupungin omistamissa tiloissa

-----

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Kemissä otetaan omaishoitajien hyvinvoinnin tueksi maksuttomat liikuntamahdollisuudet kaupungin omistamissa tiloissa. Samalla selvitetään myös Lapin hyvinvointialueen mahdollinen yhteistyökumppanuus palvelun käyttämisen ja kustannusten kattamisen suhteen.

Kemissä 27.2.2023

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto

§ 22

27.02.2023

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite Someturva-palvelun käyttöönotosta Kemlin koululaisille ja koulun työntekijöille

Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 22

135/07.01.02/2023

Valtuutettu Pekka Tiitinen esitti seuraavan aloitteen:

Kemin koululaisille ja koulun työntekijöille Someturva-palvelu käyttöön

Kiusaaminen, syrjintä, uhkailu yms. ilmiöt, ovat siirtyneet yhä enemmän koulujen käytäviltä eri sosiaalisen median kanaviin. Monenlaiset pahaa oloa synnyttävät tilanteet tulevat lasten ja nuorten tietoon puhelimien näyttöjen kautta, ja mihin vuorokauden aikaan tahansa. Apu vaikeisiin tilanteisiin voi olla kaukana, ja kynns hakea apua voi olla usein liian korkea.

Kouluterveydenhoitajalle tai psykologille voi olla pitkä jono, ja ongelmat voivat eskaloitua somessa nopeastikin, jolloin apua on saatava heti. Tähän tarvitaan nopeampia keinoja, jotka tukevat oman opiskeluhuoltomme toimintaa, ja saavat näkyväksi kiusaamisen muodon, joka ei koulun käytävillä näy. Nimettömänä avun hakeminen nopeasti on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi päästä ratkomaan ongelmia ja saada toimintaohjeita ikävän tilanteen selvittämiseksi.

Someturva on nettiselaimessa toimiva palvelu, jossa voi pyytää nimettömästi apua sosiaalisessa mediassa tai netissä tapahtuvaan kiusaamiseen, häirintään tai uhkailuun.

Oppilaiden lisäksi palvelua voivat käyttää myös koulujen henkilökunnan jäsenet.

Kyse on asiantuntijapalvelusta, jossa ilmoituksia käsittelee juristi ja sosiaalipsykologi / psykologi. Oppilaat saavat apua palvelusta nimettömänä. Palveluntarjoaja pystyy kuitenkin tunnistamaan, mistä koulusta avunpyyntö tulee. Näin oppilaat pystytään ohjaamaan hakemaan lisäapua oikeasta paikasta.

Palvelu auttaa myös nostattamaan tietoisuutta siitä, mitä hyvä some-käyttäytyminen on, miten siellä viestitään ja missä rajat menevät.

Someturva-palvelun piiriin kuuluvat tällä hetkellä Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen, Naantalin, Rovaniemen, Rauman, Vihdin, Orimattilan, Lempäälän ja Vöyrin koulut.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Kemissä otetaan koululaisten hyvinvoinnin tueksi Someturva tai vastaava palvelu käyttöön. Sote-palveluiden tarvetta ennaltaehkäisevänä palveluna selvitetään myös Lapin hyvinvointialueen mahdollinen yhteistyökumppanuus palvelun käyttämisen ja kustannusten kattamisen suhteen.

Kemissä 27.2.2023

Kaupunginvaltuusto

§ 22

27.02.2023

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite kaupungin valmiussuunnitelman päivittämisestä**Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 23
136/09.06.00/2023**

Valtuutettu Hannu Peurasaari esitti seuraavan aloitteen:

Valtuustoaloite kaupungin valmiussuunnitelman päivittämisestä. Valmiuslain mukaan kuntien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muin toimenpitein varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Kemin kaupungin hallintosäännön 65§:n mukaan valmiussuunnitelmat tarkistetaan ja tuodaan toimivaltaisen toimielimen käsiteltäväksi kerran toimikaudessa ja aina, kun turvallisuusympäristössä tapahtuu olennaisia muutoksia. Kaupungilla on strateginen valmiussuunnitelma, operatiivinen valmiussuunnitelma sekä eri toimialojen valmiussuunnitelmat.

Valtioneuvosto on julkaissut 14. helmikuuta sisäministeriön selvityksen Kansallinen riskiarvio 2023 (Sisäministeriö 2023:4). Kansallisen riskiarvion mukaan Suomen turvallisuusympäristö on olennaisella tavalla muuttunut viime vuosien aikana. Lapin alueellisen riskiarvion päivittäminen on parhaillaan käynnissä, ja riskiarvio julkaistaan maaliskuun loppuun mennessä.

Kansallinen riskiarvio osaltaan muodostaa perusteet sille, millaisiin riskeihin eri hallinnonalojen ja muiden toimijoiden on varauduttava. Kansallisen riskiarvion mukaan yhteiskunnan turvallisuuteen kohdistuu toimintaympäristön muutosten myötä uusia epävarmuustekijöitä. Turvallisuusuhkien ennakkovaroitusaika on lyhentynyt, mikä myös asettaa haasteita ennakkoon tehtäville varautumistoimenpiteille, päätöksenteolle ja viranomaisten toimintavalmiudelle sekä viranomaisyhteistyön sujuvuudelle.

Sisäministeriön julkaiseman Kansallinen riskiarvio -selvityksen mukaan Euroopan ja Suomen turvallisuustilanne on vakavampi ja vaikeammin ennakoitavissa kuin kertaakaan kylmän sodan jälkeen.

Kansallisessa riskiarviossa arvioidaan riskejä, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseen yhteiskunnan eri tasoilla. Riskiarvio linkittyy olennaisesti kansalliseen varautumiseen sekä yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan, sillä kansallinen riskiarvio muodostaa perustan strategian mukaiselle varautumiselle myös muilla tasoilla.

Varautumisella tarkoitetaan toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Varautumisen päämääränä on huolehtia onnettomuuksien ja häiriötilanteiden ehkäisystä, valmistautumisesta toimintaan niiden uhatessa tai sattuesssa ja suunnitella toipuminen.

Muuttunut geopoliittinen tilanne ja suurvaltakilpailu lisäävät kansainvälisten markkinoiden epävarmuutta ja vaikeuttavat myös suomalaisyritysten toimintaa. Suomi on globaaleista arvoketjuista riippuvainen avotalous ja tavaroiden ja ihmisten vapaa liikkuvuus on keskeinen osa suomalaista yhteiskuntaa. Suomalainen elinkeinoelämä ja suomalaisen yhteiskunnan kriittiset palvelut kytkeytyvät osaksi globaaleja arvo- ja toimitusketjuja, joiden kautta kulkevat niin kriittiset raaka-aineet ja komponentit kuin lopputuotteetkin. Myös erilaisista tietovirroista on muodostunut keskeinen osa globaaleja arvo- ja toimitusketjuja yhteiskuntien ja toimintojen digitalisoituessa.

Sisäministeriön kansallisen riskiarvion mukaan energainfrastruktuurin turvallisuuteen, energian hintaan ja hintavakauteen sekä saatavuuteen liittyy uusia ja merkittäviä kokonaisturvallisuuden riskitasoa nostavia tekijöitä. Myös julkisen talouden sujuva toiminta ja toimintojen hoitaminen edellyttää rahoituksen saatavuutta ja rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa.

Huoltovarmuuden tarkoituksena on poikkeusolojen ja niihin verrattavissa olevien vakavien häiriöiden varalta turvata väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömät taloudelliset toiminnot ja niihin liittyvät tekniset järjestelmät. Huoltovarmuuden ylläpitämiseen on muodostunut uusia riskitekijöitä.

Sisäministeriön riskiarvion mukaan myös informaatiovaikuttaminen on lisääntynyt. Informaatiovaikuttamisen kohteena on koko yhteiskunta, päätöksenteko, instituutiot, demokratia ja ihmisten perusoikeudet, kuten sanan- ja ilmaisunvapaus. Myös kansalaisjärjestöihin ja infrastruktuurin kannalta olennaisiin yrityksiin voidaan kohdistaa informaatiovaikuttamista.

Hybridiuhkissa ulkoinen ja sisäinen turvallisuus limittyvät voimakkaasti toisiinsa. Hybridiuhkan mahdollisuus on kohonnut. Suojelupoliisin uhkarvion mukaan myös terrori-iskun uhka Suomessa on kohonnut.

Terveysturvallisuuden häiriöiden mahdollisuus on kasvanut. Terveysturvallisuuden häiriöitä ovat kaikki sellaiset häiriöt, joilla on välitön tai välillinen vaikutus ihmisten terveyteen.

Energiapolitiikassa tulee varautua myös hybridi-vaikuttamiseen, jolla voidaan pyrkiä heikentämään energiaturvallisuutta esimerkiksi manipuloimalla hintoja taikka rajoittamalla saatavuutta.

Sähkön saanti saattaa vaikeutua tai häiriintyä monista syistä. Verrattuna aiempiin vuosiin, energiajärjestelmän häiriöiden uhkataso on muuttunut ja noussut. Vaikutukset energiavirtoihin ovat nostaneet energian hintaa ja vaikeuttaneet saatavuutta. Myös energainfrastruktuuriin kohdistuva hybridi- ja kyberoperaatioiden uhkataso on kasvanut. Geopoliittinen tilanne, kysynnän kasvu ja ilmastotavoitteet vaikuttavat energiatuotteiden hintoihin. Öljyn, hiilen, kaasun ja ydinpolttoaineen hankinnat ovat kokonaan tuonnin varassa. Polttoaineiden saatavuudella on suuri vaikutus esimerkiksi alkutuotantoon, ruoka- ja polttoainehuollon kuljetuksiin, julkiseen liikenteeseen ja yleiseen logistiikkaan sekä energiantuotantoon. On mahdollista, että korkea energian hinta voi aiheuttaa myös sosiaalisia ongelmia.

Kaupunginvaltuusto

§ 23

27.02.2023

Sisäministeriön vasta julkaisema kansallinen riskiarvio osoittaa yhteiskunnan turvallisuusympäristön muuttuneen. Sen lisäksi toimintaympäristössä on tapahtunut myös tehtävien jakoon, vastuukysymyksiin ja organisaatioihin liittyviä muutoksia, sillä vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät ovat siirtyneet hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Näillä perusteilla esitämme valtuustoaloitteena, että Kemin kaupunki päivittää valmiussuunnitelmiaan valmiuslain ja kaupungin hallintosäännön osoittamalla tavalla ja siten varmistaa tehtäviensä turvallisen ja mahdollisimman sujuvan ja häiriöttömän hoitamisen myös mahdollisissa poikkeusoloissa.

Lähde: Kansallinen riskiarvio 2023, Sisäministeriön julkaisu 2023:4

27.2.2023

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto

§ 24

27.02.2023

Valtuutettu Harri Pullolan ja kolmen muun valtuutetun aloite liikennevalojen ohjauksen kehittämistä sujuvammaksi

Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 24

137/08.00.00/2023

Valtuutettu Hannu Peurasaari esitti seuraavan aloitteen:

Aloite liikennevalojen ohjauksen kehittämistä sujuvammaksi

Aloite koskee Kemin kuutta valo-ohjattua risteystä ja niiden toiminnan parantamista ilta -ja yöaikaan. Taksin ammattikuljettaja voi havaita että ilta- ja yöaikana ja huomattavan vähäisen liikennemäärän olosuhteissa noiden risteysten liikennevalot eivät toimi asianmukaisesti ja sujuvasti. Keminmaassa ja Torniossa liikennevalot toimivat moitteetta reagoiden lähestyvään autoon ja vaihtaen vihreään linjan. Turhat jarrutukset, pysähdys ja kiihdytys jälleen ajoneuvoteen jäävät pois (luonto kiittää?) nimenomaan ilta- ja yöaikaan, jolloin liikenne on tosi vähäistä. Kemissä asia on toisin. Esim. Asemakadun ja Pohjoisrantakadun sekä Asemakadun ja Meripuistokadun liikennevalot ovat jumissa yöaikaan. Vihreä linja palaa juuri niihin suuntiin, josta ketään ei tule. Esim. Tokmannin ja Lidlin suunnalta ei tule liikennettä, koska kaupat ovat kiinni yöllä.

Hahtisaarenkadun ja Lehtokadun risteuksen liikennevalojen paloaikaa on jatkettu varhaisaamun kello kolmeen asti, mutta minkä vuoksi. Taksinkuljettajan tuodessa asiakasta yökoneelta lentoasemalta Scandiciin molemmat ihailevat pitkään Kemiä tyhjässä valoristeyksessä ennen kuin matka hotellille voi jatkua. Aikaisemmin valot vilkkuivat keltaista jo yhdentoista aikaan illalla. Ennen Metsä Fibren kuljetuksia risteuksen valot pelasivat reagoiden liikennevirtaan, mutta eivät enää. Samoin Sauvonväylän ja Kivikonkadun liikennevalot ovat yöaikaan täysin jumissa. Molemmissa risteyksissä palaa punaiset pitkän aikaa, vaikka muilta suunnilta ei ole tulossa ajoneuvoja. Sujuvasta liikenteestä ei voida puhua etenkin ilta- ja yöaikaan. Kysyttäessä asiaa poliisilta he ovat kertoneet, että liikennevaloissa ei ole sensoreita. Liikennevalojen toiminta tulisi saada sujuvammaksi.

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 15, § 16, § 17, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 18

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 198, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu
Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42841

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja se on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) muutosvaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksun sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

